

Ismersz

DUKAY NAGY ÁDÁM

Kárai Csabának

Eldöntöttem, hogy elmegyek a világ végére, s ott nyiratkoznom is muszáj. Ma nem kell messzire utaznom, ma csak két trolimegállónyra van. Egy konyakszínű fénypásmákkal összekent szűk utcában. Úgy hívják, hogy Varsó. Iszom előtte. Betérek a fodrászattal szemben működő, műbőrszékekkel kirakott presszóba, és fiákert rendelek. Egy festett hajú nő főzi majd le a feketét, s zuttyantja bele előre eltervezett, mégis rutinmozdulattal – a könyök hirtelen fölemelésével – az öt cent barackpálinkát. Aztán kistányéron elem teszi a csészét, s azt mondja: a kocsi előállt. Esetleg annyit csupán: előállt. De lehet, hogy nem szól semmit, csak tűnődve kinéz a bejárati ajtó fölötti immár – mert két órával ezelőtt, reggel háromnegyed hétkor kitavaszkodott – nyitott bukóablakon.

A világ másik végén egy másik festett hajú pincérnő épp ekkor csavarintja lejjebb a sarki söröző téglából rakott kályhájában egész télen huhogva táncoló gázlángot. Eldöntötted – még itt, a szállásodon –, hogy annál messzebb ma nem is mész. Az itteni házak közt bészszínű fényköd szítál, troli gurul itt is puhán, s valahol egy alig hallható rádióból dzsessz tűnődik elő – a magasabb, fényesebb dúr hangzatokat egészen tisztán hallani. A kibillentett redőny résein átbújó napsugarak összecsíkozzák a parkettát, s a porszemtáncba szürkés-kék füstszalagok tekeregnek. Itt-ott az ablakokból asszonyok karjai nyújtóznak ki, s lobogtatnak az utcákba – úgy hívják őket, hogy Visegrádi és Victor Hugo – kenyeres kosarukból óvatosan összefogott, majd kiemelt hangedliket és nedves konyharuhákat. Morzsák meg parányi vízcseppek szédülnek a járdán totyogó galambok elé.

A testes szőke nő fehér köpenyt és fehér klumpát visel. Arról nem kérdez, milyen frizurát szeretnék, s igazából nekem is mindegy; ollójának kerepelését hallgatom csak, zibbadtan, ellazulva. Aztán, amikor a fejetetőmhöz ér, egy előre eltervezett, mégis rutinmozdulattal – a könyök hirtelen fölemelésével – lágyan hátrahajtja a fejem, egészen a tészta, hintőporillatú

melle közé, majd a fülemhez hajol, s azt mondja: ne azt nézze, uram, amit látni akar, hanem mellé! Használja az elfordított látást! Akkor tudni fogja, szó szerint meglátja, jó helyen van, talán meg is érkezett. S ne kérdezze, kérem, mért mondtam ezt most önnek, köszönöm. Oldalt majd mehet géppel?

Te vagy a motiválatlanok pümkösi királya. Teli hamutartók és üres üvegek fölött élsz, de egy napot sem uralkodsz fölöttük.

Bólintok, hogy oldalt majd mehet géppel.

Háromnegyed hét van. Ebben a pillanatban tavaszodott ki. A ház elé megérkezik a szemetesautó, kettessel csatlakoztatják a zöld és fekete kukákat a kertésznadrágos, füttyörésző fickók – egy előre eltervezett, mégis rutinmozdulattal, a könyök hirtelen fölemelésével – a kocsi emelőszerkezetére. Egyikük megnyomja a gépet működtető gombot, s a járgány hasába billenti az edények tartalmát. Zúzza a gép a zsákokat, hörög, rág, nyel, s a bézsszínű fénypermetbe bőfögi tápláléka nehéz, fűszeres szagát, hogy az könnyű táncban olvadjon össze az újra lélegző föld illatával.

A fülcimpáim remegnek, ahogy a hajvágóval dolgozik. Mielőtt bekapcsolta, zsebre tette az ollót, s jobb kezének kisujját megrázta a fülében. Csörögtek-zörögtek a csuklóján a karkötők. Hétvégén rakott krumplit készíttettem, mondja, miután kihúzta az ujját a füléből, s a körmét nézegeti. Megfőztem hét kiló krumplit, tizenkét tojást, három szál kolbászt. Először kikentem a tepsit zsírral, kockára vágtam a szalonnát, na mindegy, tudja biztos, hogy s miként kell, erre azt mondja a párom, kevés.

Befordul az utcába a locsolókocsi, s lépésben végiggöcög rajta. Két ormányából tűzoltócsapról vett vizet és szivárványt permetez az aszfalra. Zizegnek a mögötte haladó autók abroncsai. Fenyőillatú spanglit szívsz.

Jó lesz így, kérdezi. Bólintok, megköszörülöm a torkom, aztán felelek: igen, köszönöm. Akkor a hintóporos tégelybe csippent, ujjai közül egy pemzlire szór belőle, hint a füleimre és a tarkómra, a maradékot fehér köpenyébe, tésztás melle közé kení, majd kisöprögeti a gallérom mögött rekedt hajtöreket is. Amikor végez, fölkapja az addig falhoz támasztott partvist, s gyors mozdulatokkal – a könyök hirtelen fölemelésével – halomba húzza a kövezeten a tincseket. Fölveszem a zakóm, a kabátom, a golfsapkám, bankjegyeket teszek a pult mosdókagylója mellé, nyakamba dobom a kendőm, elköszönök, s elindulok a fodrászattal szembeni preszszóba. Nem ezt ígérte, szól utánam az ajtóból, amikor átérek az utca túloldalára, s megérintem a kocsma kilincsét. Kezében bajuszvágó van; nem ezt, ismétli, aztán finoman becsukja az üzlet ajtaját, s alig hallhatóan ráfordítja a kulcsot is.

A sarki söröző festett hajúja két poharat és egy tányérkát rak eléd. Ilyenkor itt a legjobb. Vagy inkább: itt elviselhető a sok összeadódott hiány, negatív tér, horpadás a tenyeredben s másutt. Innen nem látod, de a szál-lásoddal szemközt lakó lány megint félmeztelenül nyitja ki (s tessékeli be rajta a locsolókocsi hagyta illatot) nappalija ablakát. Betépve billegsz

bárszékeden a pult mellett. Talán a nyálad is kicsordulna, ha annyira azért nem tudnád tartani magad. De annyira azért tudod. Itt ihatsz nyugodtan, itt nem indulnak meg feléd a falak. Kaptál hús csapolt sört, fagyasztott pohárban jéghideg vodkát, haraphatsz melléjük vastag, lédús citromszeleteket (azok hevernek a kistányéron), csavarhatsz az ujjaid közt vékony cigarettákat (szerelheted őket filterrel, de lehetnek mezítlábasak is), itt jó helyen vagy, talán meg is érkeztél.

Lenyomom a kilincset.

Hamar tompulni kezd majd a fű- és hasishatás. Kisvártatva csak a háttérből, valahonnan a fejed középpontjából, egy tűhegynyi pontról hallod majd – s úgy szokod meg, akár hosszú repülőúton a motorokét – halk zümmögésüket.

Még egy fiáker, kérdezi a festett hajú, amikor benyitok. Nem, kösz, pikoló barnát és egy konyakot kérek gőzölve. Bevackolok a sarokasztalhoz, a bejárati ajtótól jobbra, meggyújtok egy gesztenyeszínű szivarkát, s míg meg nem érkezik párosom, arcom tükörképét bambulom a presszó táblaüvegén. Próbálok nem pontosan „rám”, hanem kicsit „magam” mellé nézni. Úgy valamivel ismerősebb „vagyok”.

